

התודה היתה באה פרק שמיני מנחות פא.

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. יִדְּיוֹ תְּבִיאֶנָּה אֶת אֲשֵׁי
יְיָ אֶת הַחֹלֶב עַל הַחֹזֶה
יְבִיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהִנִּיף
אֹתוֹ תְּנוּפָה לְפָנֵי יְיָ
וּקְרָא ז' ל'
2. טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדָּר
מִשְׁתַּדָּר וְלֹא תִשְׁלַם:
קֹהֶלֶת ה' ד'

הגהות הב"ח

(א) גמ' הא היא וולדה תודה:
(ב) רש"י ד"ה ענין אחר וכו'
יש ספק ביד כהן להחליט
ביום אחד ובעלים יכולין
כל"ל ומציבות אצל הכה דאיכא
לכהנים נמחה:

מוסף רש"י

[illegible]

וְכִי מִפְּרִיעַן מִחֲלֹה. שׁוּם קִרְבֵּן לֵב מִנֶּחֱ
וְכֹמֶר. הוּא חֲזִיב לָקוֹת אֲרֻבְעִים עַל אֶרֶץ
הַיַּבֶּשׁה מִמֶּנּוּ וְכֹסֶפֶת וְכֹסֶפֶת אֵל הָאֲרֻבְעִים וְחַל אִם
דָּבָר שָׂוָה אֶשְׁכּוּר וּמַחֲמִידִים מִתְּלוֹת: אִם אֵל
לִחְמוֹת הַעֲשׂוֹה הַזֶּה קִדְּשׁ הַלֵּהם בְּשִׁשִּׁיטָּה
פְּלִאִי אֲמַלִּי לֵב עֵצִי דִקְדַּשְׁתִּי מִעֲמִיקָה:
וְלִיחִי לֵהֵם וְכו' וְדִקְדַּשְׁתִּי אֶל יוֹי מִטְּשִׁין
לְעֹשֶׂה לִיחִי לִיחִי פִלְסוּ וְיִיחַ חוֹל מִלְּחֹמֶת
הַעֲשׂוֹה בְּיָדֵי פִלְסוּ מִתְּלוֹת שְׂמִדְקָה
בְּשִׁשִּׁיטָּה הַנֶּחֱ וּפְלִיטָה הִיא מִתְּלוֹת דִּהּ
חוֹלִין לִיכָא אִשְׁכּוּרֵי דִּהּ אֵל נִגְמָן לְעֹשֶׂה:
שְׂמֹס דִּלְכָּא אֲרֻבְעִים אֲרֻבְעִים מִלּוֹת דִּתְּלוֹת
שְׂמֵרָךְ הֵלֶךְ וְכֵל מִקֹּס מִתְּלוֹת הַלֵּהם
לְמַעַלְמֵה וְאִרְךְ לְעֹשֶׂה בְּשִׁשִּׁיטָּה בְּמִקֹּס
שְׂמֵרָךְ. וְחֵי קִשִּׁי הֵא דִלְמַר לֵעִיל (כג)
לֵב מִקֹּס שֵׁר לֵהם לְמַעַלְמֵה וְאִמַר
הִיכָא אִמַר דִּ פִסַּח מִלְּחֹמֶת אֲמַלִּי
אֲמַר מֵי מִתְּלוֹת אֲרֻבְעִים אֲמַרְוִי עֵיךְ מִלְּחֵה
בְּשִׁשִּׁיטָּה דִּתְּלוֹת מֵי לֵעִיל (ד) לְפָנֵי כִי. מִכִּי
בְּשִׁשִּׁיטָּה וְתוֹרֵה הִיא בְּכָל שְׂמִדְקָה קְטִילָה
חוֹלִין לְעֹשֶׂה. שְׂמֵה מִתְּלוֹת הִיא: וְלִיחִי
שְׂמֵה. שְׂמֵה וְלִיחִי מִתְּלוֹת חֲזוֹר כְּרִי וְיִחַן
וְיִפְרִישׁ מִלְּחֹמֶת שְׂמֵה הַזֶּה חֲזוֹר כְּרִי וְיִחַן
נִגְמָן: וְלִיכָא אִם כִּי וְלִיכָדְשׁ אֲרֻבְעִים
שְׂמֵה. וְהִי שְׂמֵה דִּגְרוּלֵי אֵל הִי
אֲרֻבְעִים מִיחִיחֵי חֲזוֹר שְׂמֵה מִיחֵה נִגְמָן
דִּלִּי אִם דִּקְדַּשְׁתִּי תוֹרֵה הִיא הוּא שְׂמֵי
תוֹרֵה וְתוֹרֵה וְתוֹרֵה מִתְּלוֹת וְחֵי אִם
דִּקְדַּשְׁתִּי מִתְּלוֹת וְחֵי הוּא אֵלֶּה אִם חֲזוֹר
הִי שְׂמֵה לִיכָשְׁבוֹ מִיחֵה מִיחֵה מִיחֵה וְחֵי
הוּא חוֹלִין דְּעֵשֶׂה: וְאִשִּׁי אֵל אֲשֶׁר בְּכִי
שְׂמֹס דִּקְדַּשְׁתִּי מִתְּלוֹת אֲרֻבְעִים בְּכִי

בנעלים דעכן איז ראה נאכטל בי אס
אירעטע דעכער שמה אין כאן אלע מודה
אזעל ופין נאכטל בי אס ארבעט מודה
(1) ובעלעס נמי מושעין שמה שמיין מרות
והן שמה קדמות ונמלא איתן ארבעט
אלה מודה ארביס. ועלי דאמריין בי לא ליקום
לחולין ליכא למימר קממעט באצילע
ארבעטעס דהאס ליכא ארבעט חלות
ומה נפך אית לי פרעויד? די תרומה
אלא הכא דפרעיס? עני חלות איכא למימר
ארבעטעס שלא לנורן קן וקא מנעט
לבעיס באצילע ארבעטעס: ענין אחר
דקא מנעט באצילע ארבעטעס. דלויט ענמלא
איכא דליכא אלע חד קרנן בי יקדו מ'
מנעט שמוינס אין נאכטלן באצילעס
ארבעט ודאקא כולוה נאכטלן בעלעס ויפין
ליכא אלע ארבעט (2) ספוק (3) ביד
אויפן ביוס אחד ה' אלע דאקא
לבעיס שמוה (4) וכל בעלעס יכילן נאכטלן
מתקלן לכל מי שירא ולא אמו לדי שריפה
אלא (5) ממונה לבעיס מן דאין נאכטלן
אלע געשיס ובעיסעס ובעלעסעס דלמא לא
מזא אכלי לפרוה שמוה ביוס אחד והיו
המותר באצילע ונמלא אל הויה ארבע מודה
לא איהו אלא ארבעיט וליכא דהייס אל

ד' ונתחלה ממעט באכילה דאלו ד' שורץ' לתהדר שרף להו ועבר משום כל תשמישות מעצרת דדעיהם להו נמי להתכפר בעצמותיהם בולגום משום דהתקדשותם לא הוה מלאכותי דרע מפרסר לה לא הוה אלא חמא גמולא דמרת שרי מקתה הוה שיקר קרנן דר' גופיה מימי מתחלה לשם מתור איכא נמי משמיע לעובר שלא הקדשו כהקדשם לאס הי משמיע שמאיר שצין יכול לשמיר 'א' לקרנן לפני ע' טעמא דר' ויחן דלמיר לה לא הוה מלאכותי פוסל הוול דר' המכפר באיור מתכפרם ד' חיות דלמאס: הוה שורס אמר טוב דס' ל' טוב מהו ומהו אלא נון החולין דבר שחבוה וזוין אלא נון החולין

[illegible]

אם איתא דרחוקיה ביה
יוחנן מודה היכא
כדאמרין לעיל ושמה דדוק
חולין לעזרה דהוי זכר קטן

וכי מפרשין תחלה למותרות יתיב רבי יצחק
בר שמואל בר מרתא קמיה דר"נ וייתיב וקאמר
ולייטי בהמה ולחם ולימא אי הך דקיימא תמורה
היא הא תורה והא לחמה ואי הך דקיימא תורה
היא הא לחמה והא תהוי תמורה א"ל ^א עני מלי
ארבעין בבתייהו וכשר בר ^ב עילא חשל ער
לגביה אביי ורבנן וייתיב וקא אמרי אם איתא
לדר' יוחנן דאמר ^ג חוץ לחומת העזרה קדוש
לייתי לחם ולותבה חוץ לחומת העזרה ולימא אי
הך דקיימא תורה היא הא לחמה ואי לא ליפוק
לחולין משום דאיכא ארבע להניף היכי ליעביד
^ד לנפינהו אבארי? לפני ה' כתיב גזווי קא
^ה מעילי חולין לעזרה הרב לא אפישו מתקין
לה רב שישא כריה דרב אידי אם איתא
לדחוקיה דאמר ^ו קדשו ארבעים מתוך שמונים
לייתי בהמה ולייתי שמונים בהדה ולימא אי
הך דקיימא תורה היא הא נמי תהיו תורה
והא שמונים תתרווייהו אי הך דקיימא תמורה
היא הא תורה והא לחמה ולקדשו לחו
ארבעים מתוך שמונים משום דקא ממעט
באכילה ^ז דארבעים אמר ליה רב אשי לרב
כהנא אם איתא ^ח לדברי יוחנן דאמר הפריש
חטאת מעוברת וילדה רצה בה מתכפר רצה
בוולדה מתכפר לייתי בהמה מעוברת וימתין
לה עד שתלד ולייתי שמונים בהדה ולימא אי
הך דקיימא תמורה היא ^ט ^י (6) הא וולדה
תורה ^{יא} היא והא שמונים תתרווייהו ואי הך
קיימא תורה היא הא נמי תורה היא והא

שמונים דתרווייהו הוא והאי ליהוי מותר דתתור
רבי יוחנן אם שיירו משוייר דלמא אם שיירו
יוחנן ¹ דאמר ארם מתכפר בשבח הקדש רב
רב דימי בריה דרב הונא מדרמהוריא לרבינא
וליתיי בהמה אחרית וליתיי שמונים בהרה ול
הני תרתי תודות והא שמונים דתרווייהו ואי ה
עלי נמי ליהוי תודה והא שמונים דתרווייהו
² התורה אמרה ² טוב אשר לא תדור משתדור
ולינודור בתחילה: **מתני** האומר *הרי עלי ת

ללא כדיו (ז) מ"ר. ענין אחר ממעט באבילה דמ' דילמא לא קדש
גירסא (ח) כן ששמי' דל רב חמשה רב חמשה רב חמשה רב חמשה
מחשבה בארץ מירלה דרמויה גזי מודה ויול עשומ' משה
מחשבה אחא וול דלמתי (ט) נאמנה: יימי כהמ' מועד' משה
ואלמ' למימר דמפרש מחלה דמומח' (ואל ימי) (פ) מועד כ
השפירא לא הויא חלד גופא ועכשי וקמא חלד האכל
ד' ו' מפרשין ובי' מלא לוח' (ק) עטס דרבי יומת הכי ימי
דלא חשיב כחולדה דבעי למימר דמויה גזי מודה שיהי האס
אלא משה וי' אין יול עשומ' חולד קרבן ואין יול להקדיש
שפירא ולמח' מועד' (כ) בשבץ הקדש חולד דר' הפירש' מועד' ד
שפירא ולמח' עטס אל' להניח שמי' ולמח' (ל) וימלא ע' ואל
ר' אל' דדור. וקומינן עלי (מחין 97 ב:) דלמח' ע' ואל
(מחין) (נ) סאמר רבי עלי מודה ביא חיה ולמח' מן החור
ממירין למח' (סא) ויבין דלמח' רבי עלי מודה דלא
מחשבה

רש"י בת"י

[illegible]

אם איתא דדחוקיה ב', בזמן נקט אם איתא דהא אפי' רבי יוחנן מודה היכא דאמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים כדאמרין לעיל ושם דדוקא היכא ^א דלא מיכוין כדאמר (נר) לייטי חולין לעזרה דהוי זורק קרבן ^ב ואיכא בינייהו ארבעים דודאי הוו

תורות יתיב רבי יצחק
מיה דר"נ ויחיב וקאמר
אי הך דקיימא תמורה
והא אי הך דקיימא תורה
תמורה א"ל ^א עני מרי
רוב ^ב עילא חלש על
וקא אמרי אאיתא
לחומת העזרה קדוש
לחומת העזרה ולימא אי
לא לחמה ואי לא ליפוך
בע להניף הכי ליעביד
ה' כתיב גוואי קא
רוב לא אפשר מתקף
דכא אידא איתא
אברעים מתוך שמונים
וננים בהרה ולימא אי
הא נמי תיהוי תמורה
אי הך דקיימא תמורה
לחמה וליקדשו להו
משום דקא ממעט
דור ליה רב אשי לרב
זינח דאמר הפריש
עצה בה מתכפר רצה
להמה מעוברת וימתן
מונים בהרה ולימא אי
ימא ^א ^ב הא וולדה
ים דתרווייהו ואי הך

נמי תודה היא והא תודה

הוא ליהיו מותר תורה אמר ליה מאן לימא לן דאמר
דבין דלמא אם שייור אינו משייור והינו "מעמא דרבי
וכפר בשבח הקדש רבינא אקלע לרמהוריא אמר ליה
רבינא מדמהוריא לרבינא ולית' בהמה ולימא הרי עלי
לית' שמונים בהדה ולימא אי חד דקימא תמורה היא
שמונים דתרייהו ואי חד דקימא תודה היא והא דאמרי
הא שמונים דתרייהו ואידך תהוי לאחריות אמר ליה
גשר לא תדור משתדור ולא תשלם ואת אמרת ליקום
האומר "הרי עלי תודה יביא היא ולחמה מן החולין"
תודה

עין משפט
נר מצוה

ל'ה א מיי פט"ו מהל'
מעט"ק הלכה טו:

רבינו גרשום

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]